





# לדורות: סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל

נא ספרי על קורותיך בזמן המלחמה

(נקודות להתייחסות: מעצר וגירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, מסתור או זהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים ביודנראט/תנועות נוער/מחתרת/פרטיזנים, השתתפות בבריחה/התנגדות/לחימה, השחרור וחזרה הביתה; האם אדם/ארגון יהודי/לא יהודי סייע משמעותית להצלתך; בריחה/הגירה מאונס, פינוי/אוווקאציה למרכז ברה"מ):

באחד הבקרים נכנסו לבית הכנסת של אבא חיילים והודיעו לכולם להגיע לתחנת הרכבת עם כל הציוד ב-9 בבוקר.

מוטרדורנה יצאו מעל 7000 יהודים ברכבות של פרות. נסענו יום ולילה עד לנהר נייסטר ושם אילצו אותנו לחצות את הנהר ברגל

תוך שחיילים דוחפים חלק מהאנשים אל המים לאחר שחצינו את הנהר פיצלו אותנו לקבוצות ופיזרו בין הכפרים באזור, ואלו

שם גם פגשנו יהודים ממקומות נוספים כמו יאסי.

למעשה היו מחנות הסגר, במטרה להרעיב אותנו עד מוות. עם הזמן החלו מחלות כמו טיפוס כולרע ודיזנטריה ואלה חלו לקטול

את חייהם של אלפים, לעיתים לא ידעו אף לזהות את הגופות ולעיתים גם נקברו גופות יחד.

החלה מלחמת הישרדות. אנשים ניסו להשיג אוכל או עבודה בכל דרך. מי שניסה לברוח ניתלה.

האווירה אצל אנשים רבים הייתה שהם פשוט מחכים למוות.

במוגילב, הגשר שמקשר את העיר נפגע, כנראה מהפגזה. אבי נלקח לעבוד בשיקום הגשר. בזמן עבודתו, ניגש אליו חייל גרמני

שהתרשם מיכולותיו פנה אליו "פאפלוכטה יודן" – יהודי מקולל – ושאלו מנין הכוח והידע שלו בעבודתו. אבא ענה לו בגרמנית

שעבד כל חייו קשה. ענה לו החייל "ודאי לא היית חייל, שכן יהודים פחדנים". סיפר לו אבא על שירותו בצבא האוסטרו-הונגרי

ועל אותותיו. מכאן הסתבר שגם אביו של החייל היה גנרל בחיל התותחנים (הוביצרים) של צבא זה, ואבא הוא זה שהעביר

למשפחתו את ההודעה על מותו. עובדה זו הדהימה את החייל, ומאז נתן לאבא מידי יום חבילת אוכל וזה מה שהציל את משפחתי.

מאיר, אחי, נהרג כאשר חייל גרמני ביקש ממנו סיגריה ולא היתה לו, ממכה בקת רובהו.





